

[Helge Larsen.]

om ulemper for samfundet, men om ulemper for de pågældende selv. Jeg vil gerne have lov til i udvalget at se nærmere på, om det er berettiget med dette indgreb, dette tvangsmoment. Det er muligt, det er det. Det er svært at afgøre, når man ikke har konkrete eksempler at henvise til.

I denne forbindelse er der foreslået oprettet et centralnævn, som skulle tage sig af alle de klager, som måtte komme fra personer, der bliver indskrevet i forsorgen under tvang. Jeg vil gerne ligesom det ærede medlem hr. Gottschalek-Hansen have dette spørgsmål drøftet nærmere i udvalget. Det forekommer mig, at et sådant nævn måske kan undværes netop på baggrund af, at vi har grundlovens bestemmelse om, at ethvert tilfælde af administrativ frihedsberøvelse kan forelægges for domstolene.

Hermed skal jeg til sidst vende mig til selve spørgsmålet om administrationen af hele forsorgsapparatet. Der sker — og må jeg føje til, at det er i og for sig her, jeg har de kritiske bemærkninger at gøre — der sker for det første det, at antallet af folketingsmedlemmer i åndssvageforsorgens administration øges. Det er jeg ikke sikker på er helt rigtigt. Jeg skal ganske vist ikke stå her og forfægte Montesquieus synspunkter om, at udøvende og lovgivende magt skal holdes skarpt adskilt. Det kan ikke gøres i et moderne samfund; det vil heller ikke være rigtigt at gøre det. Der er områder, hvor folketingsret må have indseende og må udøve en vis kontrol. Det forekommer mig imidlertid, at vi her er ved et område, hvor det ikke ville være nødvendigt at drage netop folketingsret ind. Begrundelsen for at gøre det er, at man ønsker et folkevalgt element som kontrolorgan, og det er i og for sig en tankegang, som jeg kan acceptere, men så forekommer det mig, at man bedre og mere effektivt kunne få denne kontrol fra et folkevalgt element gennem de lokale tilsynsråd ved f. eks. at give amtsråd og byråd indstillingsret til tilsynsrådene ved de lokale forsorgscentre.

Dernæst er der spørgsmålet om selve forsorgens opbygning. Her arbejdes der videre på historisk grund med to bestyrelser, en for det jyske område og en for østifternes område, og desuden indføres der et statens

åndssvagenævn, som skal være rådgivende og koordinerende. Det forekommer mig, at der med denne opbygning er skabt, hvad jeg måske kan kalde et stort hoved til denne administration. I praksis må det vel være sådan, at meget af administrationen må udføres af embedsmændene under de lokale bestyrelser. Der findes i øjeblikket ca. 17 000 åndssvage under forsorgen, d. v. s. rundt regnet 8 000-9 000 inden for hvert område, og jeg kan ikke tænke mig, at bestyrelserne, heller ikke med den udvidelse, der finder sted, vil kunne træffe alle afgørelser. Dertil kommer, at vi i de kommende år vil få eller i hvert fald har ønske om at få en meget væsentlig udbygning. Man ønsker altså en koordinering gennem dette statens åndssvagenævn, der sættes op som en ny organisation over de to bestående. Jeg rejser spørgsmålet, fordi det forekommer mig, at det er en lidet hensigtsmæssig organisation, og jeg vil udtale ønsket om, at vi i udvalget må kunne gøre forsøg på at nå frem til en mere rationel organisationsform end den her foreslåede.

Jeg føjer så til, at der naturligvis også dér bliver et spørgsmål om den økonomiske side af sagen, administrationsomkostninger og lignende. Alle disse spørgsmål ønsker jeg nærmere belyst og drøftet i udvalget, og jeg tilsiger, som jeg gjorde til indledning, mit partis støtte til lovforslagets hovedlinjer og til et sagligt samarbejde om gennemførelsen af dette lovforslag. Jeg tror, det vil blive til væsentlig gavn for de åndssvage.

Hvad angår forslag til lov om ændringer i lov om offentlig forsorg, skal jeg nøjes med at anbefale det.

Ayoë Herbøl: Retsforbundet kan tilsige fuld støtte til gennemførelse af lovforslaget om forsorgen for åndssvage. De svage i ånden er vel den befolkningsgruppe i vort samfund, der har været dårligst stillet, og man kan beklage eller ironisere over, alt efter temperament, at de kommer sidst i rækken, når det gælder om at få deres kår forbedret. Efter at en omfattende lovgivning har betrygget tilværelsen fra vuggen til graven, fra vuggen til folkepensionistalderen, for raske mennesker med deres evner i behold, har de åndssvage ikke kunnet